

SAŽETAK PRESUDE

ASHLARBA PROTIV GRUZIJE OD 15. SRPNJA 2014. GODINE ZAHJTEV BR. 45554/08

*Korištenje općepoznatih kolokvijalnih pojmova
u kaznenom zakonodavstvu nije dovelo do povrede Konvencije*

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva je presudom od dana 27. ožujka 2007. godine, sukladno čl. 223., st. 1. novog gruzijskog Kaznenog zakona osuđen kao pripadnik „kriminalnog podzemlja“. Navedena presuda proizašla je iz istrage koja je provedena protiv A. K. (koji je u navedenoj organizaciji imao ulogu šefa, tzv. „šef kriminalnog podzemlja“, što je ekvivalent nazivu „kum“ u talijanskoj mafiji), a u kojoj je otkriveno kako je podnositelj od njega redovno primao upute za poduzimanje kriminalnih radnji. Podnositelj je temeljem navedene zakonske odredbe kao pripadnik „kriminalnog podzemlja“ osuđen za tri događaja, na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina.

Iako pojmovi „kriminalno podzemlje“ i „šef kriminalnog podzemlja“ nisu definirani u gruzijskom Kaznenom zakonu, oni su pojašnjeni u drugim zakonima koji su usvojeni istoga dana kad i Kazneni zakon (Zakon o organiziranom kriminalu).

Podnositelj je u svom zahtjevu naveo kako je došlo do povrede čl. 7. Konvencije jer zakon prema kojem je osuđen kao pripadnik „kriminalnog podzemlja“ nije dovoljno precizan u djelu u kojem opisuje kakvo ponašanje treba biti da bi se smatralo sudjelovanjem u kriminalnoj organizaciji niti je jasno kakva je kazna za takvo ponašanje predviđena.

OCJENA SUDA

Sukladno Konvenciji, kažnjivo djelo i odgovarajuća kazna moraju biti jasno definirani zakonom. Pojedinaac mora iz samog izričaja odredbe znati koje radnje ili propusti podrazumijevaju kaznenu odgovornost. Međutim, zakoni se donose na način da omogućavaju opću primjenu pa kao takvi ne mogu uvijek biti precizni. Iako je poželjno da zakon bude jasan, uvijek postoji neizbježna mogućnost da se putem sudske interpretacije zakon prilagodi potrebama društva. Zakon se može smatrati dovoljno predvidljivim, čak i ako je osoba trebala prethodno zatražiti pravni savjet o mogućim posljedicama svog ponašanja.

Sud je primijetio kako se utjecaj „kriminalnog podzemlja“ nije protezao samo na zatvorski sustav, već i na cjelokupno gruzijsko društvo i to osobito na mladež koja predstavlja najosjetljiviju društvenu skupinu. Razlog zbog kojeg je zakonodavac donio ovakav zakon bio je omogućiti državi da se što učinkovitije bori protiv organiziranog kriminala koji ne samo da utječe na kriminalno podzemlje već i na brojne aspekte uobičajenog društvenog života.

Studije i podnesci o utjecaju „kriminalnog podzemlja“, koje je gruzijska vlada dostavila, pokazuju kako je navedeni fenomen duboko ukorijenjen u gruzijsko društvo, a nazivi kao što

su „kriminalno podzemlje“ i „šef kriminalnog podzemlja“ predstavljaju opće poznate termine u gruzijskom društvu.

Gruzijski zakonodavac je gore navedene pojmove unio u sam zakon na način da sudjelovanje u „kriminalnom podzemlju“ predstavlja kazneno djelo, a pojam „glavnog lopova podzemlja“ se odnosi na počinitelja koji je pripadnik takvog podzemlja. Gruzijsko zakonodavstvo je odlučilo navedene kolokvijalne termine unijeti u sam zakon jer ga je na takav način šira javnost mogla bolje razumjeti. Stoga Sud nije prihvatio podnositeljeve navode da mu pojmovi kao što je „kriminalno podzemlje“ nisu mogli biti poznati jer pripadaju kriminalnom sloju društva, jer iz postupka koji su provela domaća tijela jasno proizlazi drukčije.

Sud je ustanovio kako je čl. 223., st. 1. Kaznenog zakona dio većeg zakonodavnog paketa čiji cilj je bio omogućiti državi što učinkovitiju borbu protiv organiziranog kriminala. U svezi navedenog, Sud je isto tako ustanovio kako se i u drugim propisima koji su dio navedenog zakonodavnog paketa također koriste pojmovi „kriminalno podzemlje“ i „šef kriminalnog podzemlja“.

Sud je stoga zaključio da ako podnositelj i nije razumio navedene opće poznate pojmove, mogao je iz cjelokupnog zakonodavnog paketa koji se odnosio na borbu protiv organiziranog kriminala ili uz odgovarajuću pravnu pomoć, predvidjeti kako će za svoje ponašanje kazneno odgovarati.

Slijedom navedenog, Sud je ustanovio kako u ovom predmetu nije došlo do povrede čl. 7. Konvencije.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.